

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора, професорка

Майя ЄРМОЛАЄВА

2026 р.

ПРОГРАМА

співбесіди з англійської мови для вступу до аспірантури

замість єдиного вступного випробування для осіб, які вступають в аспірантуру в 2026 році та мають на це право відповідно до розділу VI Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році

Галузь знань:

**I Охорона здоров'я та соціальне
забезпечення**

Спеціальність:

II Стоматологія

Рівень вищої освіти:

третій (освітньо-науковий)

Програма обговорена і ухвалена на засіданні приймальної комісії Донецького національного медичного університету (Протокол №_5_від «_01_» червня 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Співбесіда з англійської мови для здобувачів вищої освіти третього рівня освітньо-наукової програми доктора філософії має на меті визначення рівня підготовки вступників з англійської мови та подальше спрямування навчання цієї іноземної мови за освітньо-науковою програмою доктора філософії з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України у європейський та світовий освітній простір та потребу в підвищенні рівня знань з англійської мови, яка на сьогоднішній день виконує роль так званої *lingua franca*. Розвиток навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації майбутніх докторів філософії також є важливою метою освітньої програми третього рівня. Практичне володіння англійською мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій і має відповідати рівню знання іноземної мови – B2 згідно з «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (2003 р.). Під функціональною компетенцією слід розуміти володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації й семінари.

Відповідно до мовної компетенції передбачається володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. Мовленнєва компетенція охоплює рецептивні та продуктивні навички і вміння. Вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен вільно спілкуватися іноземною мовою на запропоновані теми.

II. ВИМОГИ ДО МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Говоріння

Монологічне мовлення

За допомогою монологічного мовлення вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен:

- вміти представити себе;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування в медичній сфері;

- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- вміти користуватися презентаціями для репрезантації власного монологічного висловлювання;
- вміти робити коротке непередготовлене повідомлення на запропоновану тему;
- вміти виступати на конференціях з доповідями.

Діалогічне мовлення

За допомогою діалогічного мовлення вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен вміти:

- підтримувати бесіду та демонструвати елементи розпитування, пояснення, висловлення власної думки тощо;
- вміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія / диспут під час конференцій тощо).

III. ХАРАКТЕР НАВЧАЛЬНОГО МОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Граматичний мінімум

Вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен володіти знаннями про:

- *структуру речення* в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові;
- розповідне, питальне та заперечне речення; типи питань.
- *дієслово* (допоміжні, питальні та смислові дієслова; спосіб (дійсний, умовний, наказовий); система часів; активний і пасивний стан; особливості використання і перекладу пасивного стану; узгодження часів; емфатичні конструкції; функції дієслів: *to be, to have, to do, will, should, would*; прислівник, дієприслівник, дієприкметник);
- *іменник* (утворення множини; присвійний відмінок; артикль);
- *займенник* (загальні відмінності) (особові, присвійні, вказівні займенники; неозначені займенники *some, any*; заперечний займенник *no*; кількісні займенники *many, any, few*; неозначено-особовий займенник *one* та його функції; підсилювальні і зворотні займенники);
- *прикметник і прислівник* (ступені порівняння);
- *числівник* (кількісні та порядкові числівники; дріб; читання формул, хронологічних дат, позначень часу);
- *підрядні речення та їхні ознаки* (додаткові, означальні, умовні; ознаки сполучникового і безсполучникового підпорядкування; ознаки речень, що виділяють: ознаки часових форм дієслів в Present, Past, Future Simple; Present,

Past Continuous; Present, Past Perfect активного і пасивного стану, їхні значення; шляхи перекладу пасивного стану;

– **безособові форми дієслів** та їхні ознаки (ознаки простих форм інфінітиву, герундію, прислівників I і II в реченні і значення цих форм; розрізнення граматичної омонімії;

– **безособові форми дієслова**, їхні ознаки і значення (інфінітив; складні інфінітивні форми і їх співвідношення з формою присудку; ознаки інфінітива, subjective and objective infinitive and participial constructions;

– найуживаніші **суфікси, префікси** англійської мови наукової літератури та їхні значення; основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників;

-використання форм умовного способу.

Лексичний мінімум

До мінімуму належить загальнонавчана термінологічна лексика з фаху, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі і який складається з:

– інтернаціональних слів;

– засвоєння словотвірних моделей англійської мови.

IV. СТРУКТУРА СПІВБЕСІДИ

Бесіда іноземною мовою згідно з тематикою, передбаченою програмою (20- 25 речень). Час виконання – 20 хв.

V. ЗМІСТ СПІВБЕСІДИ

Список питань, які можуть обговорюватися під час співбесіди:

1. The primary motivation for pursuing a postgraduate academic career in dentistry.
2. The role of continuous education and scientific literacy for a modern dentist.
3. Your previous clinical experience during your Master's or residency program.
4. Key achievements or professional milestones in your dental practice so far.
5. The clinical significance of translating laboratory findings into daily dental practice.
6. Potential challenges in modern dental diagnostics and ways to overcome them.
7. The impact of evidence-based medicine on current dental treatment protocols.
8. Current gaps in standard dental treatments and fields requiring further improvement.

9. Your familiarity with modern diagnostic equipment and digital imaging tools.
10. The importance of interdisciplinary cooperation between dentists and general practitioners.
11. Your current clinical specialisation and its most demanding aspects.
12. The most challenging clinical case in your practice and its successful management.
13. Experience with advanced digital dental technologies (e.g., CAD/CAM, 3D printing).
14. Your approach to evidence-based dentistry in everyday clinical decisions.
15. Experience in multidisciplinary dental treatment planning.
16. Complications in dental treatment and protocols for their prevention.
17. The correlation between a patient's lifestyle choices and oral health outcomes.
18. Patient management strategies for difficult, uncooperative, or anxious patients.
19. Standards of infection control, sterilization, and safety in your clinical work.
20. Participation in international dental workshops, webinars, or hands-on courses.
21. Your perspective on the future of biomaterials in restorative dentistry.
22. The impact of artificial intelligence on diagnostics and treatment planning in dentistry.
23. Modern trends and clinical benefits of minimally invasive dentistry.
24. The role of tissue engineering and stem cells in dental regeneration.
25. Ethical issues regarding patient consent and new experimental treatments in dentistry.
26. Global challenges in public dental health and preventive dentistry programs.
27. The evolution of implantology techniques and patient selection over the last decade.
28. Current issues in dental pharmacology, pain management, and antibiotic resistance.
29. The significance of the oral-systemic health connection in modern medicine.
30. Your view on the commercialisation of dental research and high-tech equipment.
31. Your strategy for balancing intensive clinical practice and academic commitments.
32. Experience in teaching, presentations, or supervising undergraduate dental students.

33. Your proficiency in reading and analysing English-language medical and dental literature.
34. Experience in collaborating with international colleagues or medical dental teams.
35. The role of dental associations and professional societies in a clinician's career.
36. Your long-term career goals within the field of dentistry and academia.
37. Effective time management techniques during heavy clinical and academic workloads.
38. Your communication skills and conflict resolution methods within a healthcare team.
39. The importance of ethical standards and patient confidentiality in dental practice.
40. Potential contributions of your professional knowledge to the prestige of our university.

VII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

5 балів — Відмінно (Excellent)

Здобувач повністю і глибоко розкрив тему та виконав усі вимоги завдання, демонструючи високий рівень володіння мовою. Його думки логічні, послідовні, переконливо аргументовані та підкріплені прикладами або деталями. Мовленнєве оформлення відзначається багатим і різноманітним словниковим запасом та правильним вживанням як простих, так і складних граматичних структур. Помилки майже відсутні або є лише поодинокими випадковими обмовками, які не заважають загальному сприйняттю тексту. Мовлення здобувача чітке, плинне, природне і не містить тривалих пауз, вимова звуків та інтонація правильні, а сам монолог звучить зв'язно завдяки доречному використанню різноманітних сполучників та вставних слів.

4 бали — Добре (Good)

Здобувач успішно розкрив тему та виконав завдання, проте його висловлюванню бракує певної глибини, самостійної аргументації чи деталізації. Головні думки виражені зрозуміло та послідовно, хоча деякі аспекти висвітлено поверхнево, а загальний обсяг висловлювання є достатнім. Словниковий запас і граматичний лад цілком забезпечують мовленнєву взаємодію, але є дещо одноманітними через часте повторення

простих слів та конструкцій. У мовленні присутні незначні лексичні чи граматичні помилки, які легко ігноруються під час слухання і не перешкоджають розумінню сутності сказаного. Мовлення є переважно плинним, хоча інколи трапляються паузи, необхідні здобувачу для підбору потрібного слова чи пригадування правила, вимова залишається зрозумілою попри помітний акцент, а речення пов'язані між собою базовими сполучниками.

3 бали — Задовільно (Satisfactory)

Здобувач розкрив тему лише частково, через що комунікативне завдання виконано не в повному обсязі. Висловлювання є занадто коротким, думки бідні, аргументація слабка або відсутня, а сам мовець часто відхиляється від теми або упускає важливі пункти завдання, ледь досягаючи мінімального обсягу. Словниковий запас здобувача дуже обмежений та елементарний, у мовленні постійно допускаються грубі помилки в базових граматичних правилах, зокрема у порядку слів, закінченнях дієслів чи вживанні часів, що помітно ускладнює розуміння суті висловленого. Мовлення звучить уривчасто й повільно, супроводжується частими та тривалими паузами, здобувач постійно збивається, а через суттєві помилки у вимові звуків чи наголосах деякі слова важко розібрати. Засоби зв'язку між реченнями майже не використовуються.

2 бали — Незадовільно (Unsatisfactory)

Тему абсолютно не розкрито, а комунікативне завдання вважається невиконаним, оскільки цілісний текст висловлювання відсутній. Здобувач спромігся вимовити лише кілька окремих, часто логічно не пов'язаних між собою фраз, а обсяг сказаного є критично малим для оцінювання. Лексичний запас вкрай бідний, мовцю не вистачає слів навіть для вираження найпростіших думок, а рівень граматичних помилок настільки високий, що спотворюється зміст майже кожного речення. Мовлення є повністю фрагментарним, спостерігаються тривалі паузи, безпорадність та невпевненість. Вимова звуків та інтонація сильно порушені й викривлені, через що розібрати та зрозуміти сказане здобувачем практично неможливо.

VII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврахова Л.Я. Англійська мова для студентів-медиків: підручник / за ред. Л.Я. Аврахової. 4-е вид., виправл. К. : ВСВ «Медицина», 2015. 448 с.
2. Саблук А.Г., Левандовська Л.В. English for Medical Students. Київ, 2012. 576 с.

3. Романко І.Г., Сологор І.М., Беляєва О.М., Лисанець Ю.В. Англійська мова за професійним спрямуванням: Стоматологія = English for Professional Use: Dentistry. К.: ИСИ «Медицина», 2015. 224 с. + 2 с. кольор. вкл
4. Шевченко О.П., Бурковська О.Й. Навчальний посібник для студентів з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів спеціальності Стоматологія. Лиман: ДНМУ, 2020. 160 с.
5. Янков А.В. Англійська мова для студентів-медиків: анатомічна, клінічна і фармацевтична термінологія. К.: Вища школа, 1998. 175 с.
6. Dictionary of medical terms. 4th edition. London: A&C Black Publishers Ltd, 2005. 481 p.
7. Eric H. Glendinning. English in Medicine. Cambridge University Press. 148 с.
8. English for professional purposes: Medicine = Англійська за професійним спрямуванням: Медицина: textbook / О.О. Pisotska, I.V. Znamenska, V.G. Kostenko, О.М. Bieliaieva. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 368 p.
9. Fragikos D. Oral Iurgery. New York, Springer Berlin Heidelberg. 370 p.
10. Eric H. Glendinning, Ron Howard. Professional English in Use. Medicine. Cambridge University Press, 2007. 163 с.
11. Evans V., Doodly J. Medical English. Express Publishing, 2011. 124 p.
12. Raymond Murphy. English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students, with answers. Cambridge University Press, 1998. 328 p.